

re scientia uento cum inter uos sint tot doctissimi viri ab summitate portu
ejusdam in Eo enim negocio Dei multa opus est prece. maxima summitate
qua Deus superbis resistit. humilibus autem dat gratiam. quod si humilis
umanes, ac concordes fueritis, ducet spiritu sancto omnia bene, et reale
beneficiis, fuetum uberrimum Ecclesie Dei ex te periculis, longis iteribus la-
boribus et impensis uiris percipiet, et uos lumen quedam magnum et clarissimum
scientia, et doctrina accendetis, atq; in alio colloquitis, ad quod non solum iij, qui
nunc uiuunt, sed etiam posteri cursum uite uee dirigenis tutissimum salutis
votum facillime tenetant. Deus autem propter uos maxime laudabitur, et glorifi-
cabitur, et uos eiusdem laudis participes eritis in Eae uita, et post Eam uiam
gloriam immortalitatis immarcessibilem percipietis.

(45) Petrus Talmud Pudens exhibita hebreorum nomine Pm
Pribus deputatis a sacrostis synodo
Tridentina ad eamē ab. probator

Non me latet Pm amplissimis Patres hoc nomen Talmud tantam secum adferre
rauseam, ut cum primum auditur statim reuiciatur. Atque cum sapientissimus omnis
doctrina uiris dum loquor, neglego nomine ad rem penitus considerandam me con-
uertam, ut unde Pm et nunq satis laudatissimis D.D. VV. facilis in memoriam de-
ducatur, quod opus quiduc nos petamus dum Talmud ipsum nobis admitti obsecramus.

<sup>de noī
Talmud</sup> Talmud apud Hebreos et doctrinam et disciplinam indifferenter significat, ea de
causa nō dictum, quoniam a doctore ad discipulum tradebatur, et sic dicens.
At si nomen hīc impedimento sit, ne nobis admitti queat, illud idem mutato noī
olerari quesumus.

De mystēris Talmud et de ipsius origine apud Hebreos

Dicimus Talmud ipsum dilucidationem eue legis scriptæ, quæ ob sententias angustiam
orationisq; concisionem expositione induit. exemplo res clarior reddatur. In legi
scriptum est ne die Sabbathi locum egrediamur nostrum: at locus multifariam dicitur
de loco uniuersali: ut de ciuitate, regione, de loco minus uniuersali: ut de domo.
demum de particulari quem quilibet occupat: nisi enim sciremus ei loco uni-
uersali esse intelligendum de re ipsa tangā anticipare hæsitaremus. Eodem itaq;
modo

modo cum Deus præcepit nos assumpturos palmam unam cum folijs salicium,
et fructu pulchro: fuitus autem pulchri multe exhibivunt species, quoniam
pacto sciremus illum esse citrum? Præterea cum brevis admodum sit scriptura
circa indicia omnia, de quibus quam plures tradi possent et canones et regule
haec etiam de causa scriptura expositione indigunt. Idem dicendum est fore
in omnibus que brevitatis causa sub silentio præterire opere pretum dico. Sed
cum non deceat quenquam Dei præcepta exponere, nisi per Dei ipsius reuelationem.
Iacireo credimus hanc deuteronomi veluti primæ legis expositionem ab
ipso Deo ore. Maxime oretus traditam fuisse suo familiari Mose; eamque docuerunt
primos illos senatores, et ritibus, atque legibus, quibus Sodie utimur, iisdem
usos fuisse tempore etiam Mosis et Senatorum asseueramus. Quam ob rem
hanc secundam traditionem diuinam esse non autem ex Eominum institutione
affirmus. Et quoniam quotidiano usu, frequentissimisq; operationibus me-
moria huius secundæ traditionis confirmabatur ne altera a priori cense-
retur. erat quodammodo nefas eam literis trahere, sed sola traditione doce-
batur, sic procedendo a tempore summi legislatoris Mosis usq; ad tempora
Antonini Pij Imperatoris, qui in suum præcessorem habuit sapientem illum Ju-
dæum nomine Rabbi Yehuda cuius meminit Epifanius antiquissimus eccl.
scriptor, qui quidem una cum sua Academia uidens temporum incertitudinem
neconon futuram Iudeorum dispersionem, memoriae, ingenijq; declinatione
convenevint, et inter ipsos primo in illo concilio sanxerunt capita eorum
sententiarum, quæ illucusq; memoria prodita erant aporisticae, et breuiter
conscrivere ubi ea, quorum quisq; a suo præceptore accipisse recorda-
batur, scribebat, et in ordinem postmodum scripta digesserunt. Atq; in
dies crescerebat scribendi necessitas, et concisi illi sermones non satis erat
nec integrè satisfacte poterant. post nonnullos annos insurrexerunt alii
copiosior Academia, quæ numerum quadringentorum et amplius con-
tinebat, et illis Aporismis, a nobis vocatis Misnaiot ampliæ, et suffi-
cientissima oratione expositione adiecerunt omnia scripta relin-
quentis

quentes. quod equidem secundum opus nr̄m est illud vocatū Talmud in quo oēs explicantur nr̄i ritus, omnesq; ceremonia, omnis leges cum ciuilis, tum criminalis et mixtae omnes institutiones, decreta et Statuta, et tandem ea que ad mores, et uitam Iudeorum spectant omnia, a quibus Justinianus, et ali⁹ qui successere Jurisperit⁹ leges et instituta ferè omnia sumpserant. Testor enim Deum immortalim in paucis ab invicem differre. Verum eminero cum nonnullæ reperire sint in ipso Talmud sententiae (paucæ enim sunt et improbae) que profecto si ad literam excipiuntur fabulas et neniae præ se ferebantur. Unde præter Epiphanium ipsum, qui in quatuor species Deuteroseos direxit D. enim Hieronymus Esaiæ. viii. Ecce habuit urba schamai et gilleh non multo anteq; Dñs nascetur in Iudea orti sunt, qui per Deuteroses quas ediderant legis præcepta macularunt Idem super Ezequielim cap. 36. ait Pentecostes Iudeæ sunt fabulae per quas fingunt illi geminatam expectare Hierusalem. Et ad Damasum epistola 124. Tomo 3. idem esse ait Deuteroses Iudeor, quod fabulae eis, in quibus ponunt omnem eorum scientiam. Hæc ille. At non est credendum tam insigni doctrina uiros, totq; numero hallucinari, nupharinæ, qui potius symbolicas, metaporphoseis more antiquo fabulosos esse arbitrandum. Sed de hoc satræ*ius* iuncti.

De causis condemnationis Talmud

Nonnulli Iudei conuersi triplex obiecerunt genus blasphemie in ipso Talmud reperitum, quorum alterum aiunt aduersus Cr̄m Jesum, et cultum Christianū; alterum uero aduersus ipsam Diuinitatem, et alium sunt nuge, et fabulae dictu quoq; absurdum. Unde tempore Iulij in se. re. condemnatum fuit ignis datum. qui quidem conuersi si amoris flagrantia, et incorrupta caritate, quod debuerint, et Christiana admonet religio, agitarentur bona que in ipso Talmud existunt patet. ea uero que superficie tenus prava apparent in bonum ac uerum traduxissent sensum Euange- liam doctrinam potius q; amulationem sit insequendum. Sed ut generatum respondeamus, dicimus Jesum illum de quo loquuntur interdum Talmudista diuersum esse a redemptore Christianorum si exalte inspiciantur uerba que

di illa

de illo ibi referuntur, ac tempus quo floruit, ut demonstrabitur si opus fuerit
Vnde Talmud scriptum haec in parte tuerit. Si de alijs blasphemis, generibus
consideratio Sabeatur certo inuenemus partem non fideliter ab illis sumpta esse
ac omnia summatim translati*t*e dicta fuisse quorum quidem interpretationes
cuiusq*a* aperientur si dabitur occasio. Dicent tametsi mania illa magna
in se continerent mysteria nullatenus admittenda sunt ne ansam decipiendi
fors^e exhibeant. haec et id genus relique deleantur ab ipso Talmud, nec enim
secus q*uod* ipsum expurgatum requirimus. Quod si difficile factu eret
tur cum pauci sint qui lingua Judaeorum sint profici, iam mulier, et
haec et alibi inueniri Christianos integros religiosos, ac omni prorsus suspi-
cione vacuos qui maxime possunt nostris expensis timor negotiorum omni cum
facultate subire non ignoramus. Nec obstat quod simel condemnatum, et
combustum a Julio. u. fe. 2e. fuerit. non enim maior est ratio di^lsto, q*uod*
de alijs quam plurimi libri ex indice vetitis qui expurgati a R*m*s. D*n*ato,
nibus ur*is* admittuntur. Quinimo liberius codicos eorum qui extra fidem
sunt tolerari queant, potissimum si a blasphemis expurgati fuerint q*uod*
eorum qui uniu*er*s eccl^{esi}a debent, ac de omnibus illius esse dicuntur
Quapropter si aliquibus Talmud ipsum maxime Christifidelibus non aut
Iudeis, quibus semper a sedi Apostolica toleratum fuit proliberi debet
Haec pauca amplissimi praesul^s dixisse volui. Sabita pruis a R*m*
D*n*atobus ur*is* licentia, im*p*etratiq*ue* nemia. non ut uobis, qui
cuncta profitmini, quid noui in medium adferrem, sed ut nostras
non negligere rationem, quas una cum nobis ipsi submittimus
saniori iudicio P*ra*mar^s atq*ue* amplissimarum DD. VV. quas Deus Opt.
Max. felicitate conseruet

Pro Haebreis